

Limyra

Finike İlçesi, Turunçova Beldesi, Yuvalılar Köyü sınırları içinde yer alan Limyra'nın adı, Likçe yazıtlarda "Zemuri" olarak geçer. Bu da şehrin en azından İ.Ö. 5. yy.dan itibaren yerleşim gördüğünün kanıtıdır. Ancak şehrin en aktif dönemi, İ.Ö. 4. yy.ın ilk yarısında Likya Kralı Perikles zamanıdır ki, bu dönemde Limyra, Likya'nın başkenti durumundadır. Bölge ile ilgili tarihi kayıtlardan; Perikles'in Likya Birliğini oluşturmak ve egemenlik sahasını genişletmek için uğraştığı yıllarda Pers hâkimiyetinin söz konusu olduğu, ancak bu hâkimiyetin sadece sözde kalarak diğer şehirler gibi Limyra'nın da büyük bir serbesti içinde kaldığı anlaşılmaktadır. Perikles Döneminden sonraki parlak devrini İ.S. 2. ve 3. yy.larda yeniden yaşayan Limyra, zaman zaman depremler yüzünden zarar görse de yeniden inşa edilmiştir. Bizans egemenliği sırasında psikoposluk merkezi olan şehir, 8. ve 9. yy.larda Arap akınları sonrasında terk edilmiştir.

Limyra Antik Kenti, 1970 yılından beri Avusturyalı arkeologlarca kazılmaktadır. Değişik dönemlere ait buluntular, hem bölge tarihini aydınlatmış hem de Antalya Müzesine çok önemli buluntular kazandırmıştır. Limyra, Likya Bölgesinin en çok kaya mezarına sahip kentlerinden biridir. Özellikle şehrin kuzeyindeki Toçak Dağında gün ışığına çıkarılan İ.Ö. 4. yy.a ait Kral Perikles'in anıt mezarı mimarisinin Xanthos'taki Nereidler Anıtına benzemesi ve önemli parçalarının Antalya Müzesinde sergilenmesi ile ayrı bir önem arz eder. Günümüz köy yerleşimi ve kalıntılara ulaşan asfaltın hemen kenarında, İ.S. 141 yılında büyük bir onarım geçiren tiyatro binası yer alır. Tiyatronun karşısındaki alanda ise İmparator Augustus'un manevi oğlu Gaius Sezar'ın İ.S. 4 yılında yapılmış anıtsal mezar yapısı bulunur. Bu anıt, Gaius Sezar'ın Kudüs'ten Roma'ya dönerken Limyra'da ölmesi nedeni ile inşa edilmiştir. Mimarisinin yanında, anıtı çevreleyen mermer kabartmaları ile ünlüdür ki, bunlardan Antalya Müzesinde sergilenen yüksek kabartma, Augustus Dönemi realizmini sahnelemesi açısından mükemmel niteliktedir. Bunun dışında Ptelemaion adlı Hellenistik Dönem anıtsal mezarı ve ona ait Antalya Müzesinde sergilenen plastik eserler, Limyra kazılarının son yıllarda ele geçmiş önemli buluntularıdır.